

OTOMOTİV SANAYİİ DERNEĞİ
AUTOMOTIVE MANUFACTURERS ASSOCIATION

OTOMOTİV SANAYİİ

2024 YILI KÜRESEL DEĞERLENDİRME RAPORU

Haziran 2025

İÇİNDEKİLER

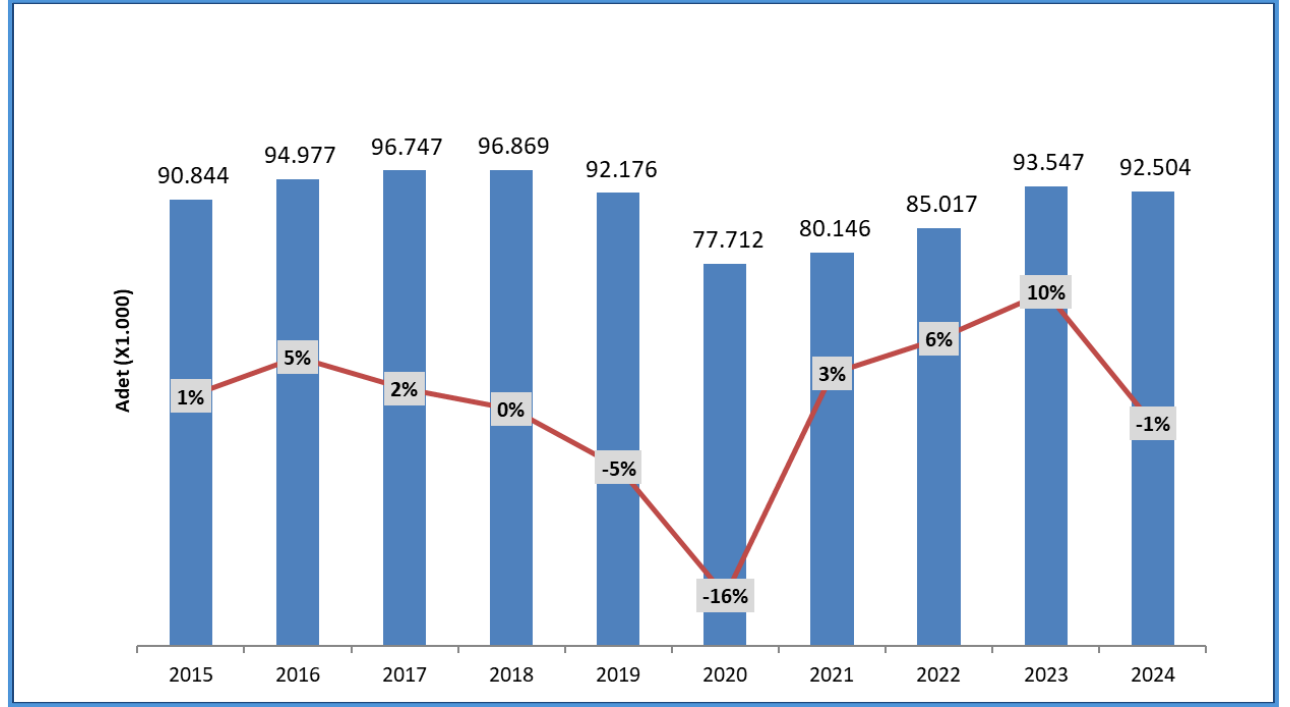
1. Dünyada Otomotiv Sanayii	3
2.1. Üretim	3
2.2. Pazar	10
2. Türkiye’de Otomotiv Sanayii	17
3.1. Üretim	17
3.2. Pazar	19
3.3. Dış Ticaret	21

1. Dünyada Otomotiv Sanayii

1.1. Üretim¹

OICA verilerine göre küresel üretim 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1 azalarak 92 milyon 504 bin adede ulaşmıştır.

Dünya Otomotiv Üretimi 2015-2024

Kaynak: OICA

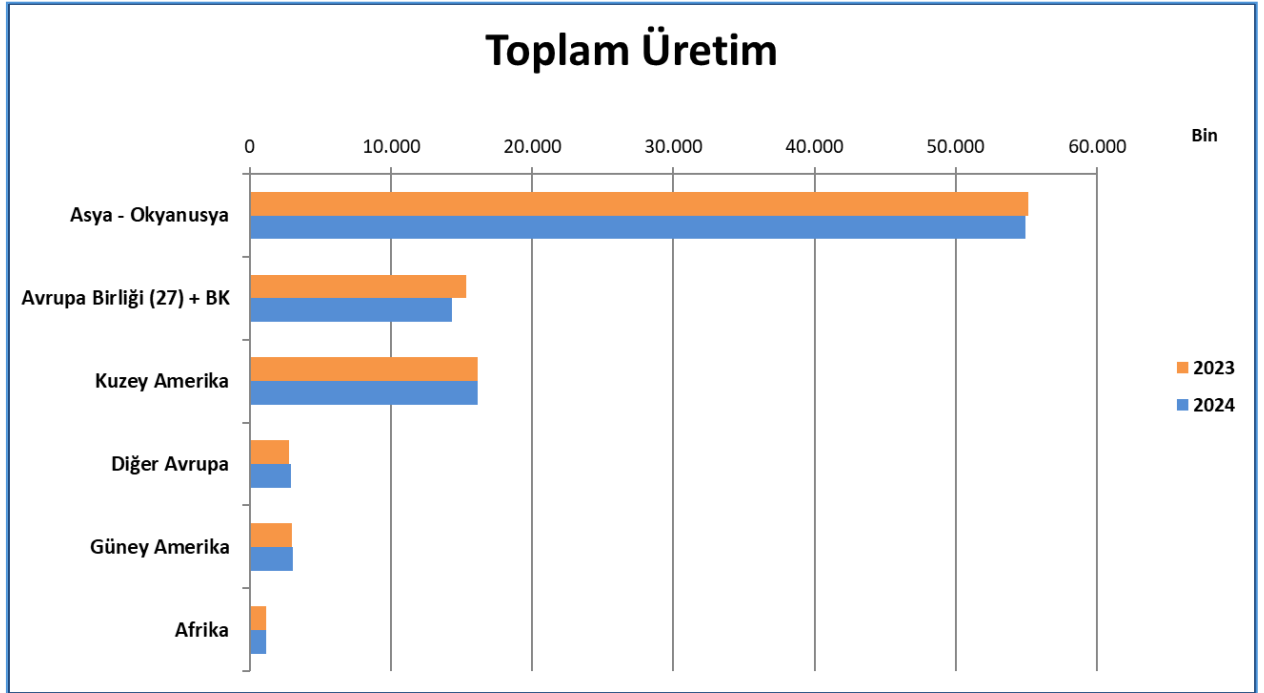
2024 yılında dünyada otomotiv üretiminin yarısından fazlası (yüzde 59) Asya-Okyanusya bölgesinde yapılmıştır. Bölgede otomotiv üretimi 2023 yılına oranla paralel gerçekleşmiş ve 54 milyon 908 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bölge bazında Asya-Okyanusya'dan sonra en büyük üreticiler, yüzde 17 pay ile Kuzey Amerika ve yüzde 15 pay ile Avrupa Birliği (27) + BK bölgeleri olmuştur. 2023 yılına oranla Avrupa Birliği (27) + BK üretimi yüzde 7 düşüş gerçekleştirirken, Kuzey Amerika üretimi geçen yıla paralel ilerlemiştir. 2024 yılında otomotiv üretiminde Güney Amerika yüzde 4 , Diğer Avrupa yüzde 5, Afrika yüzde 1 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2024/2023

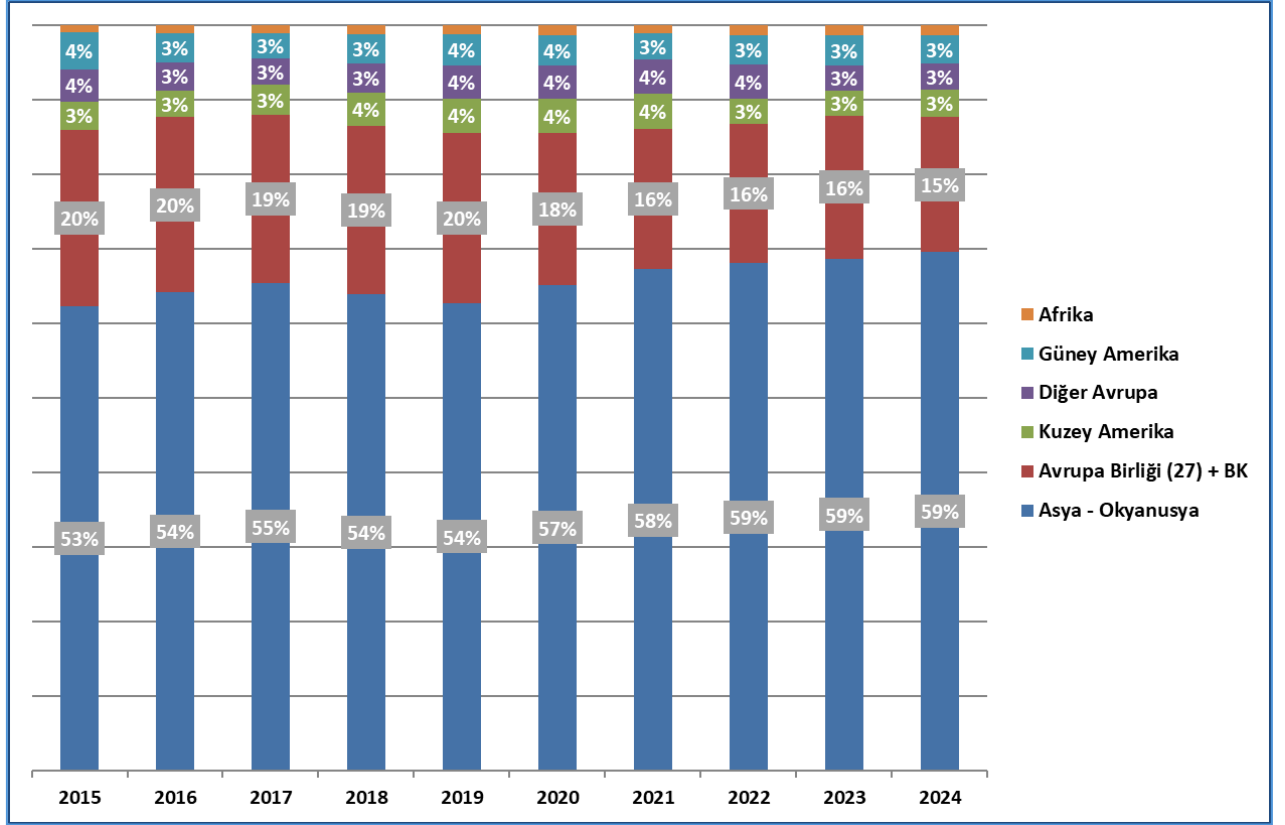
¹ Kaynak: OICA

Toplam Otomotiv Üretim	2023	2024	Değişim 24/23
Asya - Okyanusya	55.115.837	54.907.849	0%
Avrupa Birliği (27) + BK	15.344.611	14.307.986	-7%
Kuzey Amerika	16.166.628	16.107.477	0%
Diğer Avrupa	2.777.838	2.923.682	5%
Güney Amerika	2.970.263	3.079.944	4%
Afrika	1.171.422	1.177.400	1%
Toplam	93.546.599	92.504.338	-1%

Son 10 yılın bölgeler bazında küresel üretim paylarına bakıldığında; 2015 yılından bu yana Asya-Okyanusya bölgesinin payının 6 puan arttığı, Afrika, Güney Amerika ve Diğer Avrupa'nın üretim payını koruduğu, Avrupa Birliği (28) + BK'nın 5, Kuzey Amerika'nın ise 2 puan üretim payı kaybı yaşadığı gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2015-2024

Dünyada otomobil üretimi 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1 azalarak 67 milyon 674 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında otomobil üretiminde en yüksek değişim yüzde 14 düşüş yaşayan Kuzey Amerika ile yüzde 10 artış yaşayan Afrika’da olmuştur.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2024/2023

Otomobil Üretimi	2023	2024	Değişim 24/23
Asya - Okyanusya	46.612.738	47.260.914	1%
Avrupa Birliği (27) + BK	13.409.424	12.539.731	-6%
Kuzey Amerika	3.025.512	2.597.685	-14%
Diğer Avrupa	2.040.305	2.223.146	9%
Güney Amerika	2.121.095	2.160.418	2%
Afrika	811.190	892.851	10%
Toplam	68.020.265	67.674.745	-1%

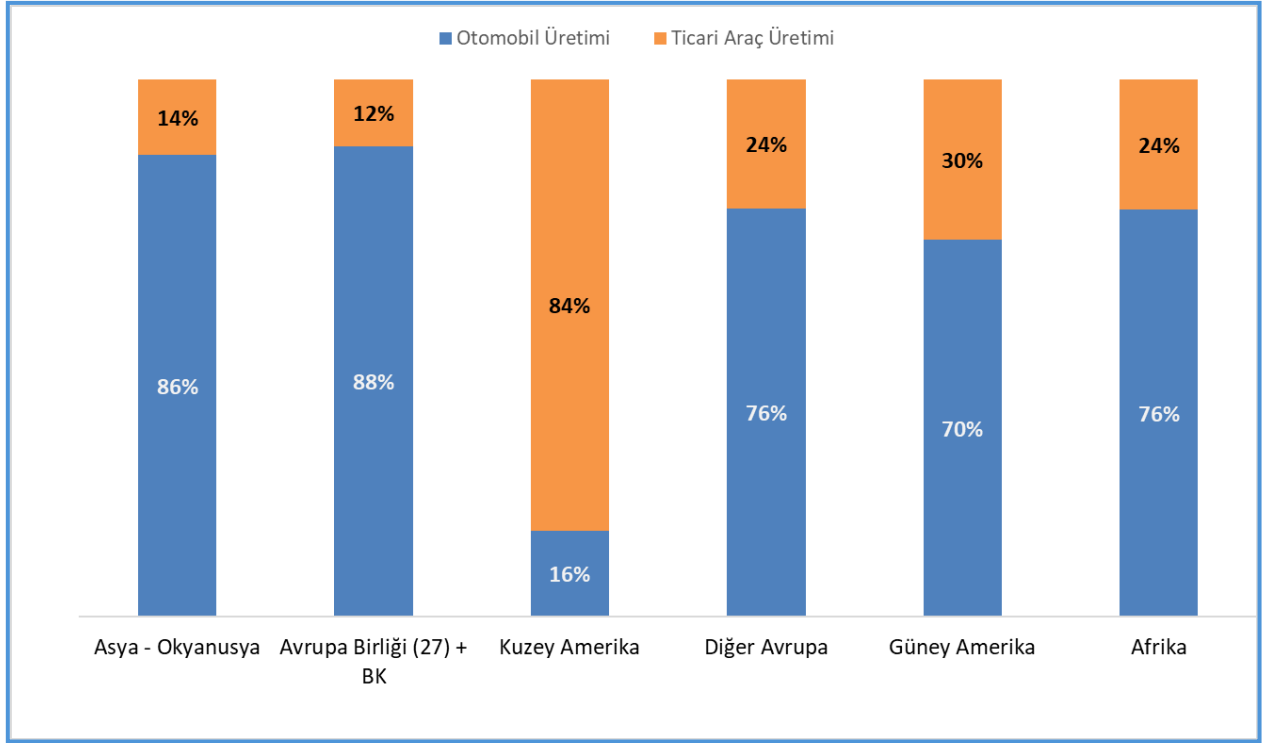
Dünyada ticari araç üretimi ise 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3 azalarak 24 milyon 830 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç üretiminde en yüksek değişim yüzde 21 düşüşle Afrika’da gerçekleşmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2024/2023

Ticari Araç Üretimi	2023	2024	Değişim 24/23
Kuzey Amerika	13.141.116	13.509.792	3%
Asya - Okyanusya	8.503.099	7.646.935	-10%
Avrupa Birliği (27) + BK	1.935.187	1.768.254	-9%
Diğer Avrupa	737.533	700.536	-5%
Güney Amerika	849.168	919.526	8%
Afrika	360.232	284.549	-21%
Toplam	25.526.335	24.829.592	-3%

Otomobil ve toplam otomotiv üretimi bölgesel sıralamasında ilk sırada Asya-Okyanusya bölgesi yer alırken, ticari araç üretimi sıralamasında ilk sırada Kuzey Amerika bölgesi yer almaktadır.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2024

2024 yılı otomotiv üretimi sıralamasında 31 milyon 282 bin adet üretim ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel üretimin yüzde 36'sını gerçekleştiren Çin'in otomotiv üretimi bir önceki yıla göre yüzde 4 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv üretimi bir önceki yıla paralel seyrederken 10 milyon 562 bin olarak gerçekleşmiş ve küresel üretim içindeki payı yüzde 12 olmuştur. Küresel üretim içinde üçüncü sırada yer alan Japonya'da ise otomotiv üretimi yüzde 8 düşürerek 8 milyon 234 bin adet olmuştur.

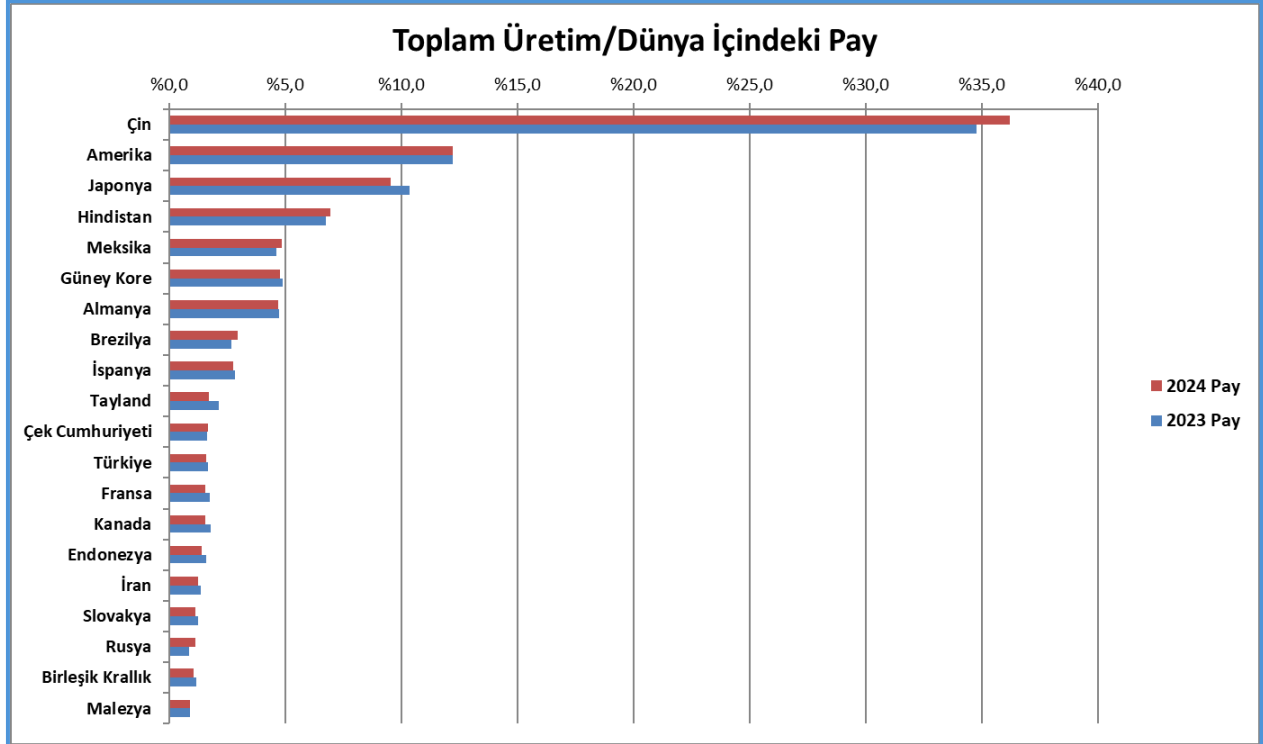
OICA verilerine göre 2023 yılına göre dünya üretim sıralamasında 1 sıra yükselen (12.sıra) Türkiye’de yüzde 7 düşüşle ile 1 milyon 365 bin adet taşıt üretilmiştir. AB ülkeleri içinde de Türkiye üretim sıralamasındaki (4.sıra) yerini korumuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Üretimi 2024/2023

Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Toplam Üretim	2023	2024	Değişim 24/23
1	1			Çin	30.160.966	31.281.592	%4
2	2			Amerika	10.611.555	10.562.188	%0
3	3			Japonya	8.997.440	8.234.681	-%8
4	4			Hindistan	5.851.507	6.014.691	%3
7	5			Meksika	4.002.047	4.202.642	%5
5	6			Güney Kore	4.243.597	4.127.252	-%3
6	7	1	1	Almanya*	4.109.371	4.069.222	-%1
9	8			Brezilya	2.324.838	2.549.595	%10
8	9	2	2	İspanya	2.451.221	2.376.504	-%3
10	10			Tayland	1.841.663	1.468.997	-%20
14	11	5	3	Çek Cumhuriyeti	1.404.501	1.458.892	%4
13	12	4	4	Türkiye	1.468.393	1.365.296	-%7
12	13	3	5	Fransa**	1.505.076	1.357.701	-%10
11	14			Kanada	1.553.026	1.342.647	-%14
15	15			Endonezya	1.395.717	1.196.664	-%14
16	16			İran	1.188.471	1.077.839	-%9
17	17	6	6	Slovakya	1.080.000	993.000	-%8
21	18			Rusya	729.680	982.665	%35
18	19			Birleşik Krallık	1.025.474	905.233	-%12
20	20			Malezya	774.600	790.347	%2

* 2019 itibariyle OICA raporlarında yalnızca otomobil araç verisi yayınlanmaktadır.

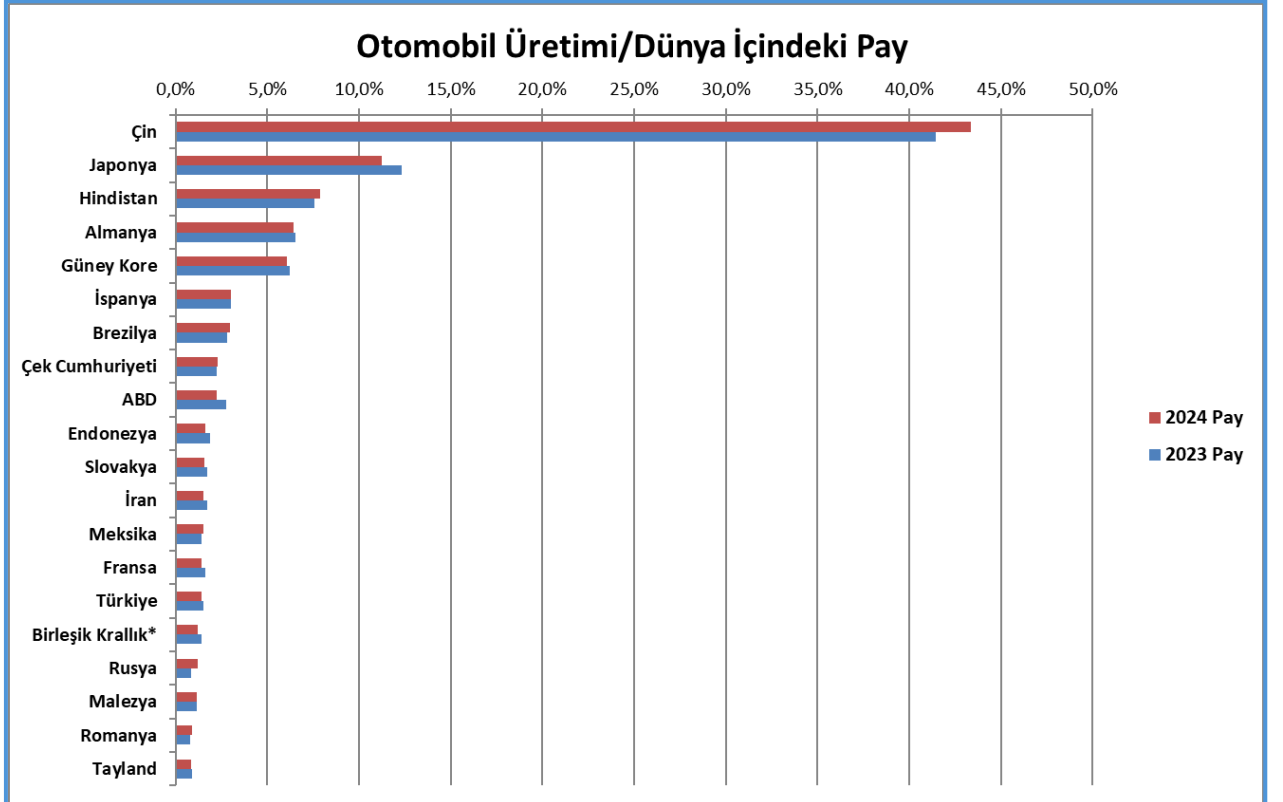
**2019 itibariyle OICA raporlarında yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

2024 yılı otomobil üretimi sıralamasında 27 milyon 477 bin adet üretim ile ilk sırada yer alan Çin'i, 7 milyon 139 bin adet otomobil üretimi ile Japonya takip etmiştir. 2023 yılına göre dünya otomobil üretim sıralamasında bir sıra gerileyen Türkiye, otomobil üretiminde 15. sırada yer almıştır. AB ülkeleri içinde yerini koruyan Türkiye, otomobil üretiminde yüzde 5'lik düşüş kaydetmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Üretimi 2024/2023

Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Otomobil Üretimi	2023	2024	Değişim 24/23
1	1			Çin	26.123.757	27.476.886	%5
2	2			Japonya	7.765.428	7.139.188	-%8
3	3			Hindistan	4.783.628	4.991.413	%4
4	4	1	1	Almanya	4.109.371	4.069.222	-%1
5	5			Güney Kore	3.908.747	3.849.326	-%2
6	6	2	2	İspanya	1.907.050	1.918.244	%1
7	7			Brezilya	1.781.612	1.895.020	%6
9	8	3	3	Çek Cumhuriyeti	1.397.816	1.452.881	%4
8	9			ABD	1.745.171	1.432.615	-%18
10	10			Endonezya	1.180.355	1.026.976	-%13
11	11	4	4	Slovakya	1.080.000	993.000	-%8
13	12			İran	1.087.295	977.776	-%10
16	13			Meksika	903.753	947.726	%5
12	14	5	5	Fransa	1.026.690	910.243	-%11
14	15	6	6	Türkiye	952.667	904.513	-%5
15	16			Birleşik Krallık*	905.117	779.584	-%14
20	17			Rusya	526.439	753.754	%43
17	18			Malezya	724.891	744.604	%3
21	19			Romanya	513.050	560.102	%9
18	20			Tayland	580.857	549.752	-%5

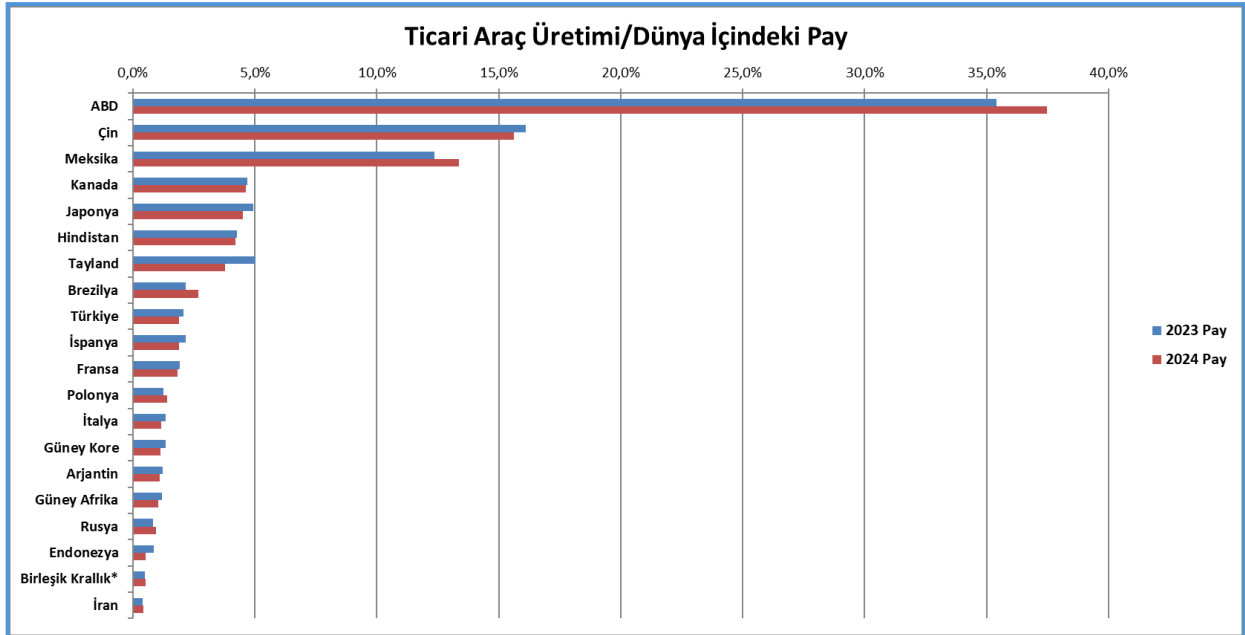

2024 yılı ticari araç üretimi sıralamasında 9 milyon 130 bin adet üretim ile ABD ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkeyi 3 milyon 805 bin adet ticari araç üretimi gerçekleştiren Çin takip etmektedir. Türkiye 2024 yılında dünya ticari araç üretim sıralamasında bir adım yükselerek 9. sıraya gelirken, Avrupa Birliği içerisinde de bir adım yükselerek 1. sıraya gelmiştir.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Üretimi 2024/2023

Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Ticari Araç Üretimi	2023	2024	Değişim 23/22
1	1			ABD	8.866.384	9.129.573	%3
2	2			Çin	4.037.209	3.804.706	-%6
3	3			Meksika	3.098.294	3.254.916	%5
6	4			Kanada	1.176.438	1.125.303	-%4
5	5			Japonya	1.232.012	1.095.493	-%11
7	6			Hindistan	1.067.879	1.023.278	-%4
4	7			Tayland	1.260.806	919.245	-%27
9	8			Brezilya	543.226	654.575	%20
10	9	2	1	Türkiye	515.726	460.783	-%11
8	10	1	2	İspanya	544.171	458.260	-%16
11	11	3	3	Fransa*	478.386	447.458	-%6
14	12			Polonya	313.582	339.146	%8
12	13	4	4	İtalya	338.132	281.309	-%17
13	14			Güney Kore	334.850	277.926	-%17
15	15			Arjantin	305.942	264.951	-%13
16	16			Güney Afrika	296.357	249.371	-%16
18	17			Rusya	203.425	228.911	%13
17	18			Endonezya	215.362	125.649	-%42
19	19			Birleşik Krallık	120.357	125.649	%4
20	20			İran	101.176	100.063	-%1

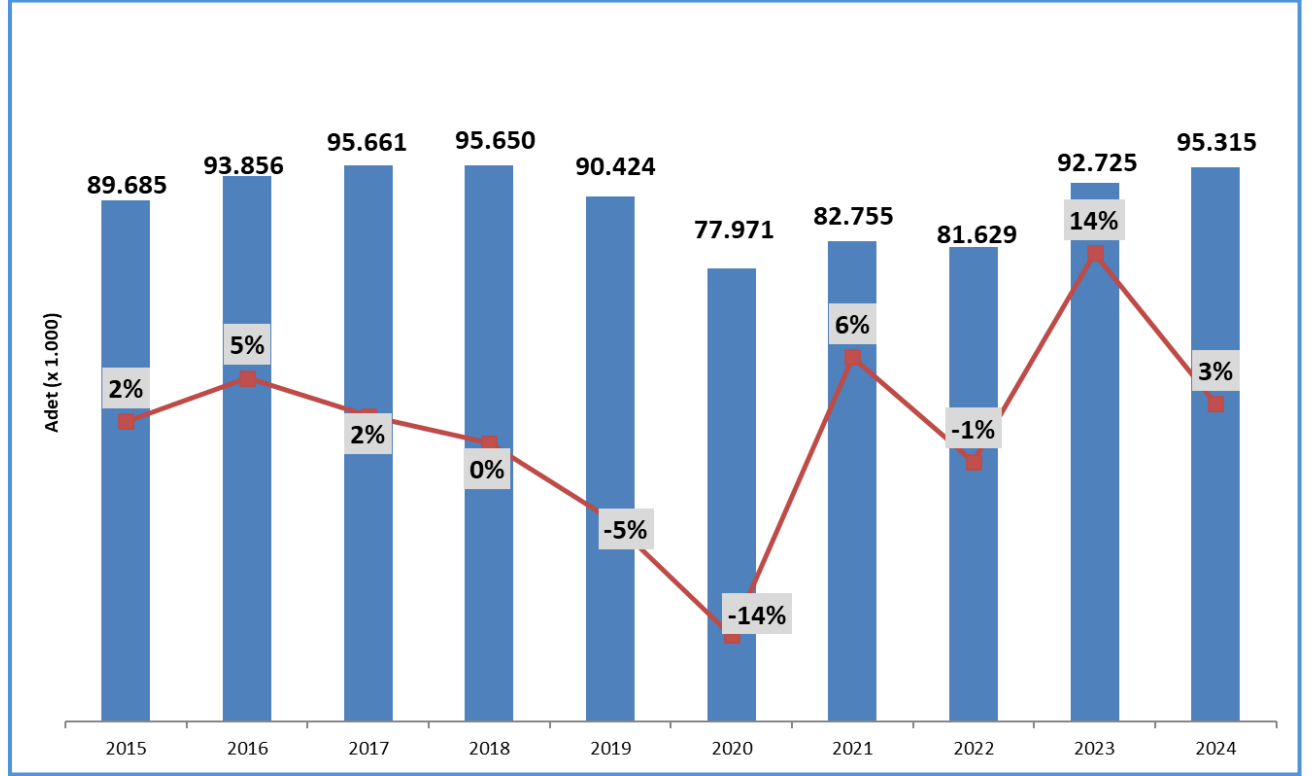
* 2019 itibarıyla OICA raporlarında yalnızca otomobil ve hafif ticari araç verisi yayınlanmaktadır.

2.2. Pazar²

Küresel pazar 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3 artarak 95 milyon 315 bin adet olarak gerçekleşmiştir.

Dünya Otomotiv Pazarı 2013-2024

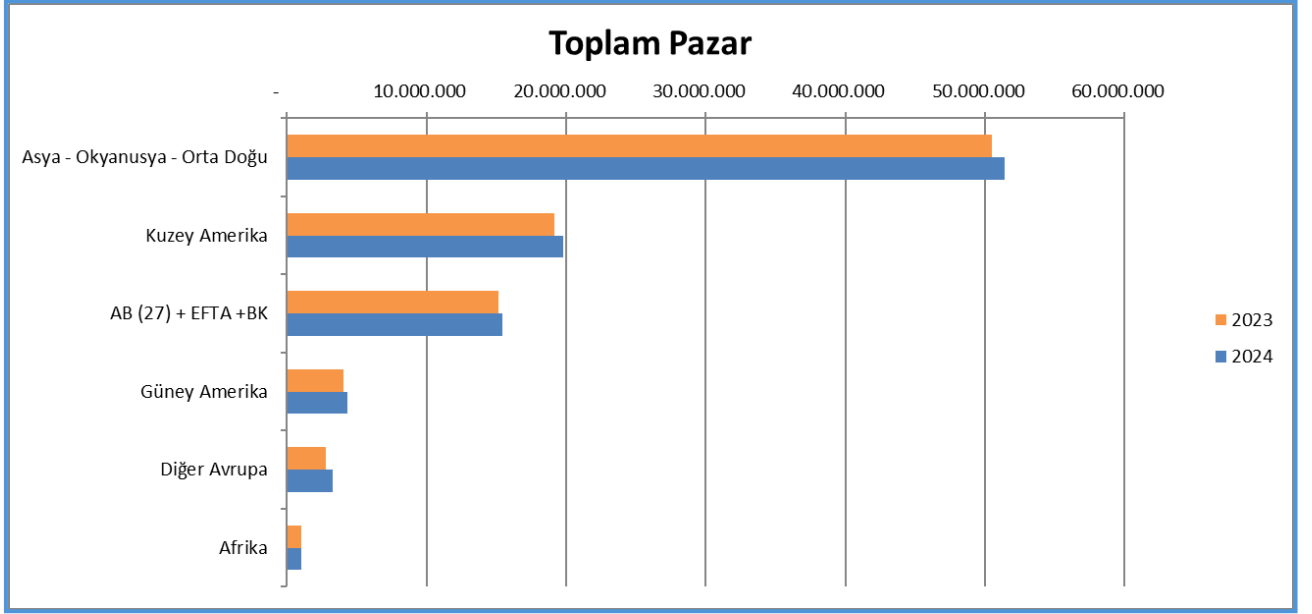

2024 yılında gerçekleşen otomotiv satışlarının yüzde 54'ü Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesinde yer almaktadır. Bölgede satışlar önceki yıla göre yüzde 2 artarak 51 milyon 406 bin adet düzeyinde gerçekleşmiştir.

Küresel otomotiv satışlarında 2. sırada yer alan Kuzey Amerika'da pazar yüzde 3 ve 3. sırada yer alan AB(27) + EFTA + Birleşik Krallık bölgesinde ise pazar yüzde 2, Güney Amerika yüzde 7, Diğer Avrupa yüzde 19 artış göstermiştir. Afrika pazarı ise geçen yıla paraleldir.

² Kaynak: OICA

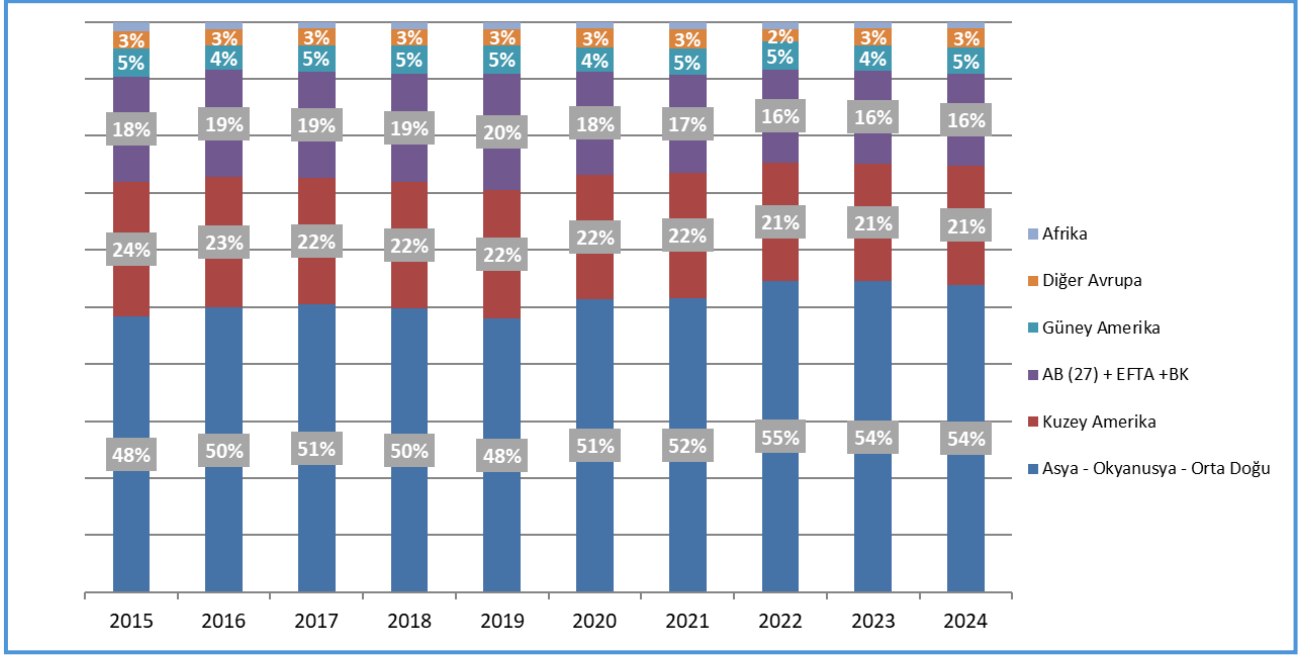
Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2024/2023

Toplam Otomotiv Pazarı	2023	2024	Değişim 24/23
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	50.528.563	51.406.410	2%
Kuzey Amerika	19.187.705	19.802.453	3%
AB (27) + EFTA +BK	15.128.471	15.409.069	2%
Güney Amerika	4.059.591	4.351.563	7%
Diğer Avrupa	2.770.496	3.291.625	19%
Afrika	1.049.842	1.053.611	0%
Toplam	92.724.668	95.314.731	3%

Son 10 yılın bölgeler bazında pazar paylarına bakıldığında; Asya-Okyanusya-Orta Doğu bölgesi payının 6 puan arttırmıştır. AB(27)+EFTA+BK bölgesi 2 ve Kuzey Amerika bölgesi 3 puan düşmüştür. Güney Amerika bölgesi Pazar payını korurken, Diğer Avrupa 1 puan arttığı gözlenmektedir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2015-2024

Dünyada otomobil pazarı 2024 yılında bir önceki yıla göre yüzde 3 artarak 67 milyon 542 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında Kuzey Amerika bölgesi haricinde tüm otomobil pazarında artış gerçekleşmiştir. Türkiye'nin de içinde bulunduğu Diğer Avrupa otomobil pazarında geçen yıla göre yüzde 24 oranında artış kaydedilmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2024/2023

Otomobil Pazarı	2023	2024	Değişim 24/23
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	42.572.562	44.043.162	3%
AB (27) + EFTA +BK	12.846.069	12.963.614	1%
Kuzey Amerika	3.976.897	3.874.134	-3%
Güney Amerika	2.976.315	3.205.616	8%
Diğer Avrupa	2.152.788	2.679.958	24%
Afrika	747.736	775.597	4%
Toplam	65.272.367	67.542.081	3%

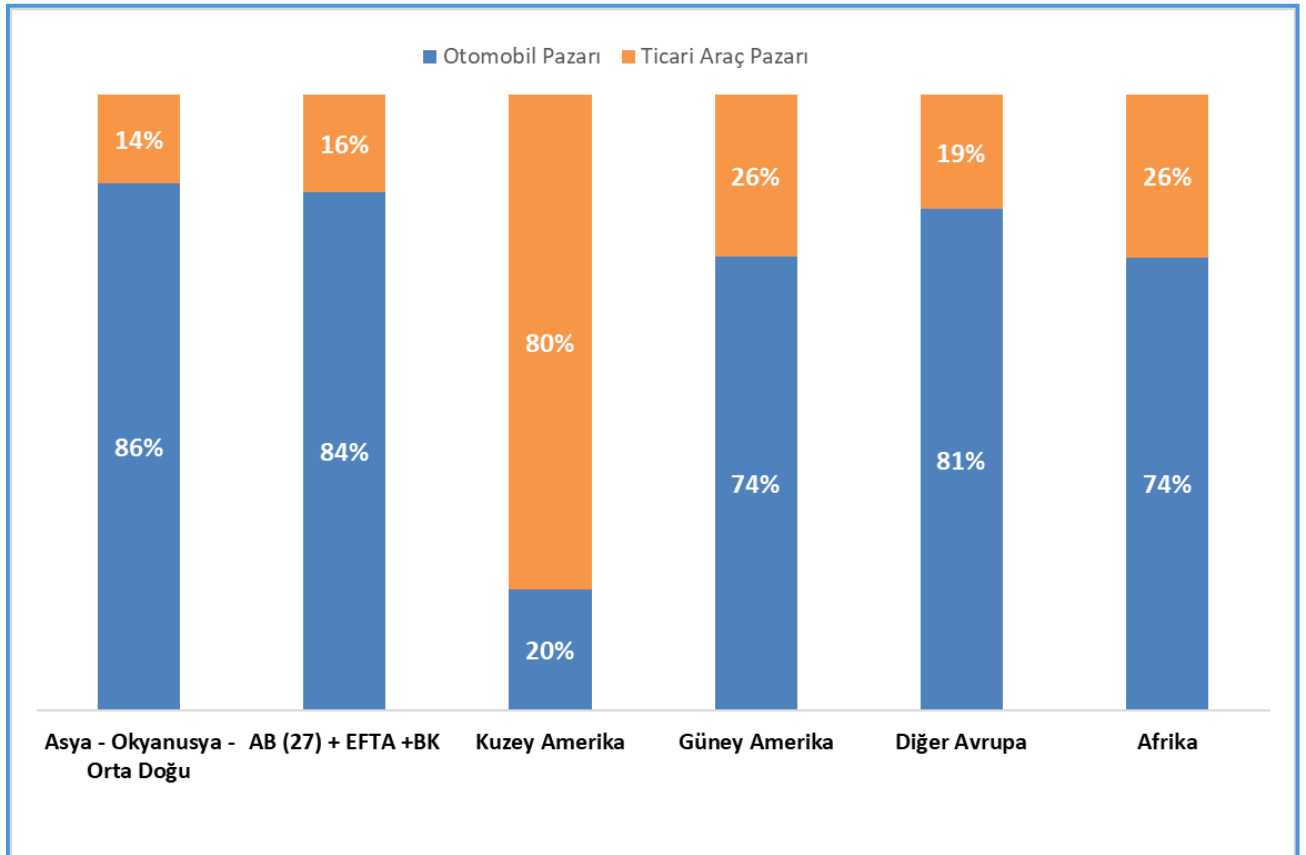
2024 yılında dünya ticari araç pazarı bir önceki yıla göre yüzde 1 artarak 27 milyon 773 bin adet olarak gerçekleşmiştir. Bölge bazında ticari araç pazarında Kuzey Amerika, AB(27)+EFTA+BK bölgesi ve Güney Amerika bölgesinde artış gözlenirken, Asya-Okyanusya-Orta Doğu, Diğer Avrupa ve Afrika bölgesinde düşüş gözlemlenmiştir.

Bölgeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2024/2023

Ticari Araç Pazarı	2023	2024	Değişim 24/23
Kuzey Amerika	15.210.808	15.928.319	5%
Asya - Okyanusya - Orta Doğu	7.956.001	7.363.248	-7%
AB (27) + EFTA +BK	2.282.402	2.445.455	7%
Güney Amerika	1.083.276	1.145.947	6%
Diğer Avrupa	617.708	611.667	-1%
Afrika	302.106	278.014	-8%
Toplam	27.452.301	27.772.650	1%

Bölgeler bazında otomobil / ticari araç pazarı kırılımı yüzde 74-86 aralığında otomobil, yüzde 14-26 aralığında ticari araç olarak dağılım göstermektedir. Kuzey Amerika diğer bölgelerden farklı olarak yüzde 20 oranında otomobil, yüzde 80 oranında ticari araç pazarına sahiptir.

Bölgeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2024

2024 yılı otomotiv pazarı sıralamasında 31 milyon 436 bin adet satış ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Küresel pazarın yüzde 38'ini oluşturan Çin otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 5 artmıştır. İkinci sırada yer alan ABD otomotiv pazarı bir önceki yıla göre yüzde 2 artarak 16 milyon 340 bin olarak gerçekleşmiştir. Küresel pazar içinde üçüncü sırada yer alan Hindistan pazarı da yüzde 3 artmıştır. 2024 yılı dünya otomotiv pazarı sıralamasında Türkiye 14. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 4. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomotiv Pazarı 2024/2023

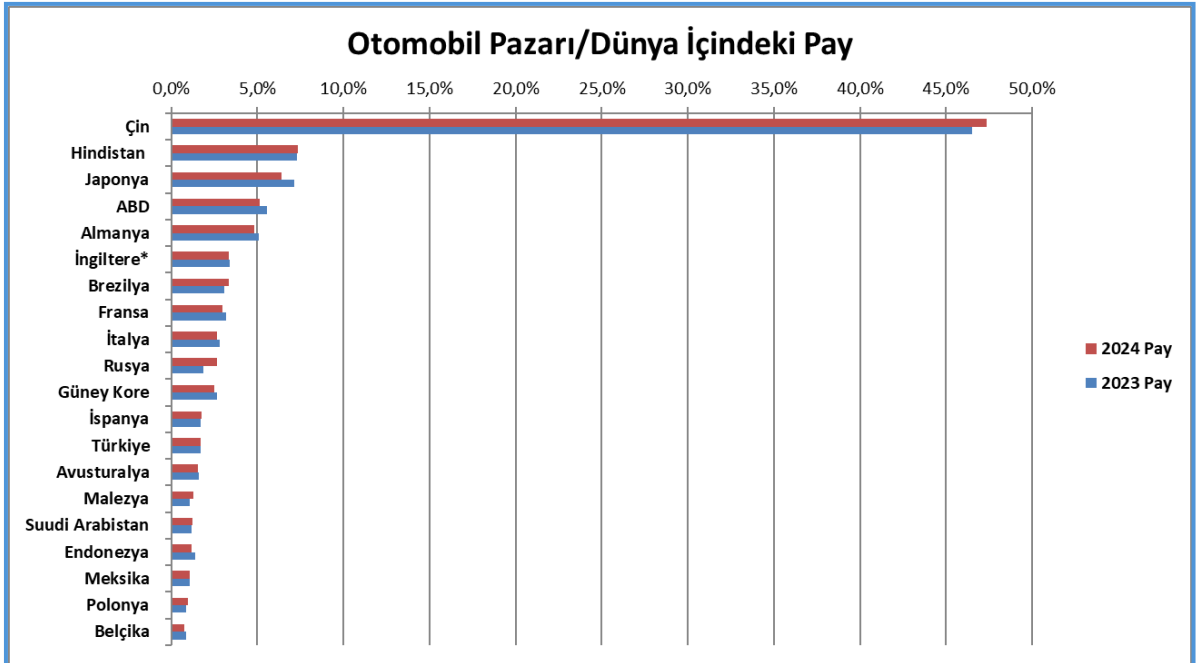
Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Toplam Pazar	2023	2024	Değişim 24/23
1	1			Çin	30.093.698	31.436.193	%4,5
2	2			ABD	16.009.268	16.340.472	%2,1
3	3			Hindistan	5.079.985	5.226.784	%2,9
4	4			Japonya	4.779.086	4.421.494	-%7,5
5	5	1	1	Almanya	3.204.298	3.192.031	-%0,4
6	6			Brezilya	2.308.689	2.634.904	%14,1
7	7			İngiltere*	2.263.666	2.368.574	%4,6
8	8	2	2	Fransa	2.209.102	2.155.052	-%2,4
10	9			Kanada	1.764.516	1.906.866	%8,1
13	10			Rusya	1.317.438	1.833.852	%39,2
9	11	3	3	İtalya	1.794.655	1.793.038	-%0,1
11	12			Güney Kore	1.749.729	1.632.751	-%6,7
12	13			Meksika	1.413.921	1.555.115	%10,0
14	14	4	4	Türkiye	1.288.678	1.285.789	-%0,2
15	15			Avusturalya	1.216.780	1.222.785	%0,5
16	16	5	5	İspanya	1.127.868	1.219.241	%8,1
17	17			Endonezya	1.005.802	865.723	-%13,9
18	18			Malezya	663.000	816.747	%23,2
20	19			Suudi Arabistan	758.791	805.034	%6,1
21	20		6	Polonya	576.857	648.765	%12,5

2024 yılı otomobil pazarı sıralamasında 27 milyon 563 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan Çin'i, 4 milyon 275 bin adet ile Hindistan takip etmektedir. 2023 yılında dünya otomobil pazarı sıralamasında 12. sırada yer alan Türkiye 2024 yılında 1 sıra gerileyerek 13.sıraya yer almıştır. Avrupa Birliği içerisinde ise 5. sırada yer almıştır.

Ülkeler Bazında Dünya Otomobil Pazarı 2024/2023

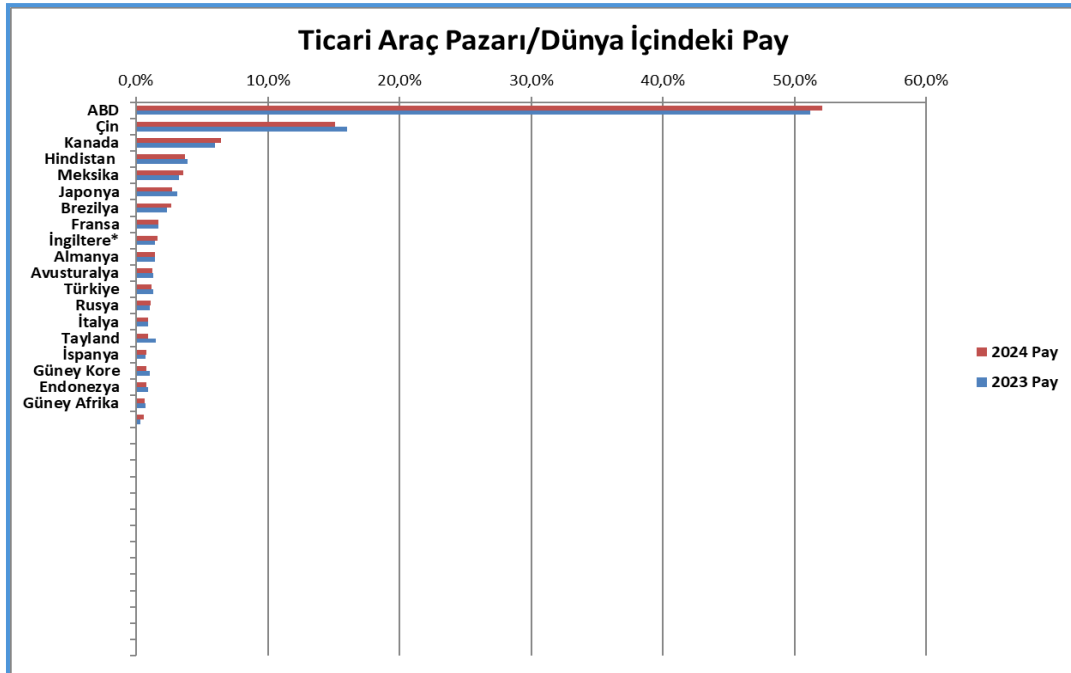
Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Otomobil Pazarı	2023	2024	Değişim 24/23
1	1			Çin	26.062.824	27.562.989	%5,8
2	2			Hindistan	4.101.600	4.274.793	%4,2
3	3			Japonya	3.992.727	3.725.200	-%6,7
4	4			ABD	3.116.647	2.984.039	-%4,3
5	5	1	1	Almanya	2.844.609	2.817.331	-%1,0
6	6			İngiltere*	1.903.054	1.952.778	%2,6
8	7			Brezilya	1.721.400	1.948.681	%13,2
7	8	2	2	Fransa	1.774.723	1.718.412	-%3,2
9	9	3	3	İtalya	1.565.331	1.559.229	-%0,4
11	10			Rusya	1.049.917	1.550.249	%47,7
10	11			Güney Kore	1.489.363	1.439.773	-%3,3
13	12	5	4	İspanya	949.359	1.016.885	%7,1
12	13	4	5	Türkiye	967.341	980.341	%1,3
14	14			Avusturalya	890.823	898.950	%0,9
16	15			Malezya	604.000	747.180	%23,7
17	16			Suudi Arabistan	645.723	705.527	%9,3
15	17			Endonezya	779.326	672.986	-%13,6
18	18			Meksika	598.091	635.900	%6,3
20	19	6	7	Polonya	475.032	551.568	%16,1
19	20	7	6	Belçika	476.674	448.277	-%6,0

2024 yılı ticari araç pazarı sıralamasında 13 milyon 356 bin adetlik pazar ile ilk sırada yer alan ABD'yi, 3 milyon 873 bin adet ile Çin takip etmektedir. 2023 yılında dünya ticari araç pazarı sıralamasında 13. sırada yer alan Türkiye 2024 yılında 1 sıra yükselerek 12. sırada yer almış, Avrupa Birliği içerisinde ise 3. Sıradaki yerini korumuştur.

Ülkeler Bazında Dünya Ticari Araç Pazarı 2024/2023

Dünya 2023	Dünya 2024	AB 2023	AB 2024	Ticari Araç Pazarı	2023	2024	Değişim 24/23
1	1			ABD	12.892.621	13.356.433	%3,6
2	2			Çin	4.030.874	3.873.204	-%3,9
3	3			Kanada	1.502.357	1.652.671	%10,0
4	4			Hindistan	978.385	951.991	-%2,7
5	5			Meksika	815.830	919.215	%12,7
6	6			Japonya	786.359	696.294	-%11,5
7	7			Brezilya	587.289	686.223	%16,8
8	8	1	1	Fransa	434.379	436.640	%0,5
9	9			İngiltere*	360.612	415.796	%15,3
11	10	2	2	Almanya	359.689	374.700	%4,2
12	11			Avusturalya	325.957	323.835	-%0,7
13	12	3	3	Türkiye	321.337	305.448	-%4,9
14	13			Rusya	267.521	283.603	%6,0
16	14	4	4	İtalya	229.324	233.809	%2,0
10	15			Tayland	369.279	232.619	-%37,0
19	16	5	5	İspanya	178.509	202.356	%13,4
15	17			Güney Kore	260.366	192.978	-%25,9
17	18			Endonezya	226.476	192.737	-%14,9
18	19			Güney Afrika	184.399	164.297	-%10,9
25	20		6	Hollanda	85.823	149.340	%74,0

2. Türkiye’de Otomotiv Sanayii

2024 yılında toplam otomotiv üretimi bir önceki yıla göre **yüzde 7** otomobil üretimi ise **yüzde 5** oranında azaldı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 365 bin 296 adet, otomobil üretimi ise 904 bin 513 adet düzeyinde gerçekleşti.

2024 yılında toplam pazar geçen yıla paralel seviyede olarak 1 milyon 285 bin 632 adet düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde otomobil pazarı geçen yıla göre **yüzde 1** artarak 980 bin 341 adet olarak gerçekleşti.

Ticari araç grubunda, 2024 yılında üretim **yüzde 11**, hafif ticari araç grubu **yüzde 9**, ağır ticari araç grubu **yüzde 25** azalmıştır. 2024 yılında geçen yıla göre ticari araç pazarı **yüzde 4**, hafif ticari araç pazarı **yüzde 3**, ağır ticari araç pazarı **yüzde 8** azaldı.

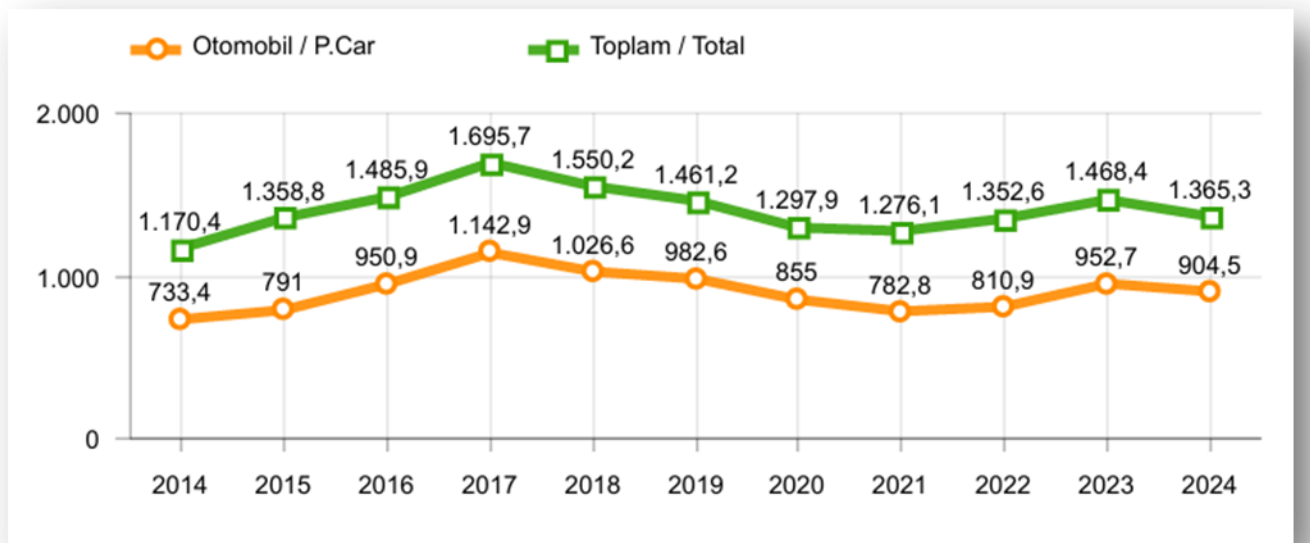
2024 yılında bir önceki yıla, toplam otomotiv ihracatı adet bazında geçen yıla göre **paralel** seviyede gerçekleşirken otomobil ihracatı da **yüzde 1** oranında azaldı. Bu dönemde, toplam otomotiv ihracatı 1 milyon 13 bin 34 adet, otomobil ihracatı ise 654 bin 115 adet düzeyinde gerçekleşti.

2024 yılında bir önceki yıla göre, toplam otomotiv ihracatı Dolar bazında **yüzde 3** ve Euro bazında **yüzde 2** oranında arttı. Bu dönemde toplam otomotiv ihracatı **36,7 Milyar \$** olarak gerçekleşirken, otomobil ihracatı **yüzde 3** artarak 11,3 Milyar \$ seviyesinde gerçekleşti. Euro bazında otomobil ihracatı ise **yüzde 2** artarak 10,4 Milyar € seviyesinde gerçekleşti.

2.1. Üretim

2024 yılında, önceki yıla göre **yüzde 7** oranında azalarak toplam 1 milyon 365 bin 296 adet taşıt aracı üretildi.

2014-2024 Toplam ve Otomobil Üretim Gelişimi (x1000)

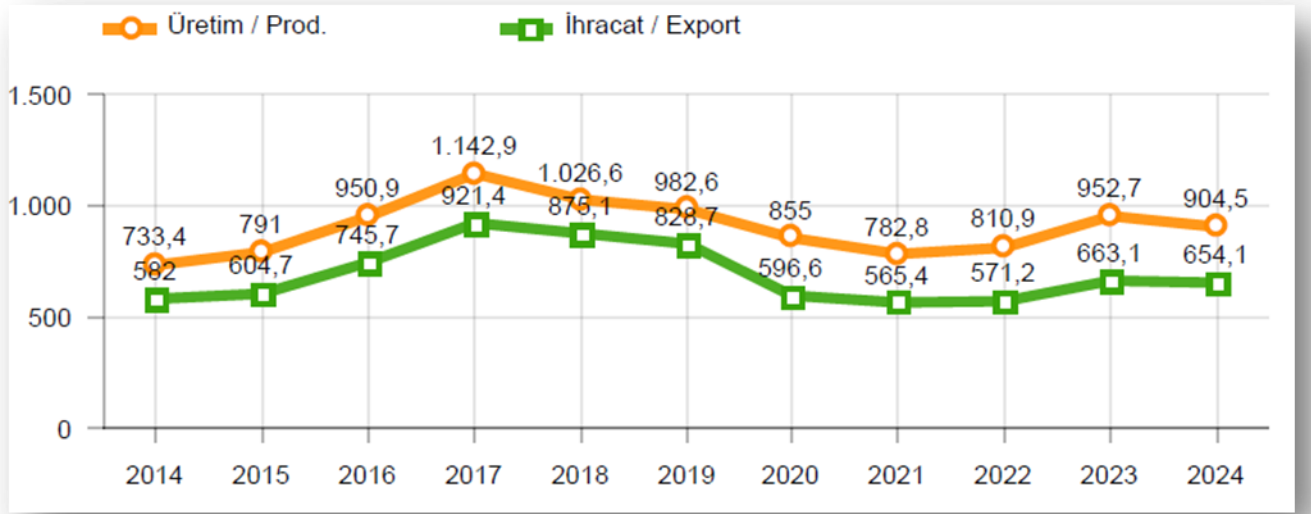

2024 yılında traktör üretimi ile birlikte toplam üretim 1 milyon 410 bin 934 adet olarak gerçekleşti. 2023 yılına göre, yük ve yolcu taşıyan ticari araçlar üretimi, 2024 yılında **yüzde 11** seviyesinde azalırken, ürün grubu bazında üretim:

- Minibüste **yüzde 24**
- Midibüste **yüzde 6** oranlarında artarken,
- Otobüste **yüzde 9,**
- Kamyonda **yüzde 31,**
- Kamyonette **yüzde 13,** oranında azaldı.

2024 yılında otomobil üretimi, 2023 yılına göre **yüzde 5** seviyesinde azalarak 904 bin 513 adet oldu.

2014-2024 Otomobil Üretim ve İhracat Gelişimi (x1000)

2024 yılında traktör üretimi **yüzde 21** oranında azalarak 45 bin 638 adet oldu.

2014-2024 Traktör Üretim Gelişimi (x1000)

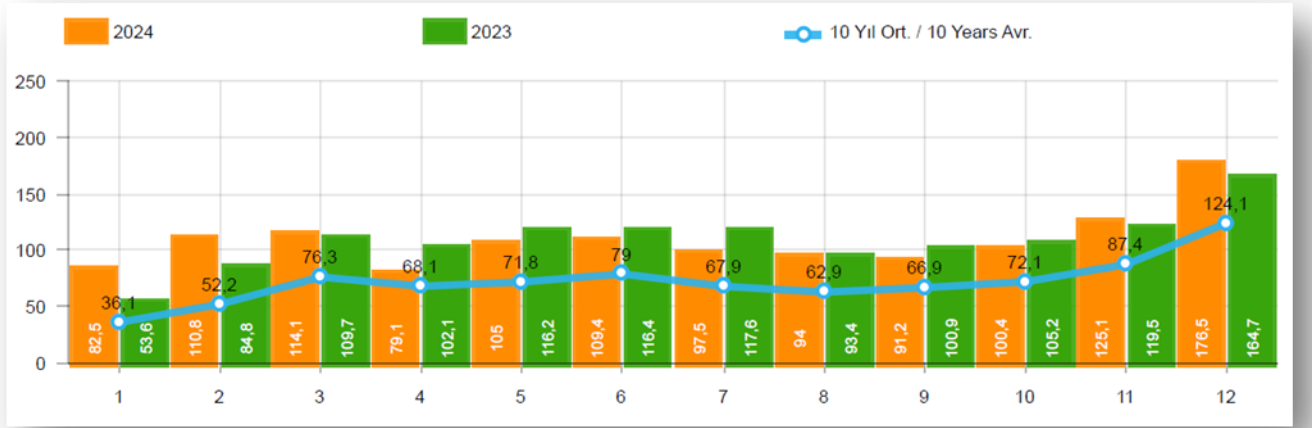

2024 yılında kapasite kullanım oranları, hafif araçlarda (otomobil + hafif ticari araçlar) **yüzde 71**, kamyon grubunda **yüzde 71**, otobüs-midibüs grubunda **yüzde 52** ve traktörde **yüzde 61** olarak gerçekleşti. Otomotiv Sanayiinin toplam kapasite kullanım oranı **yüzde 70** oldu.

2.2. Pazar

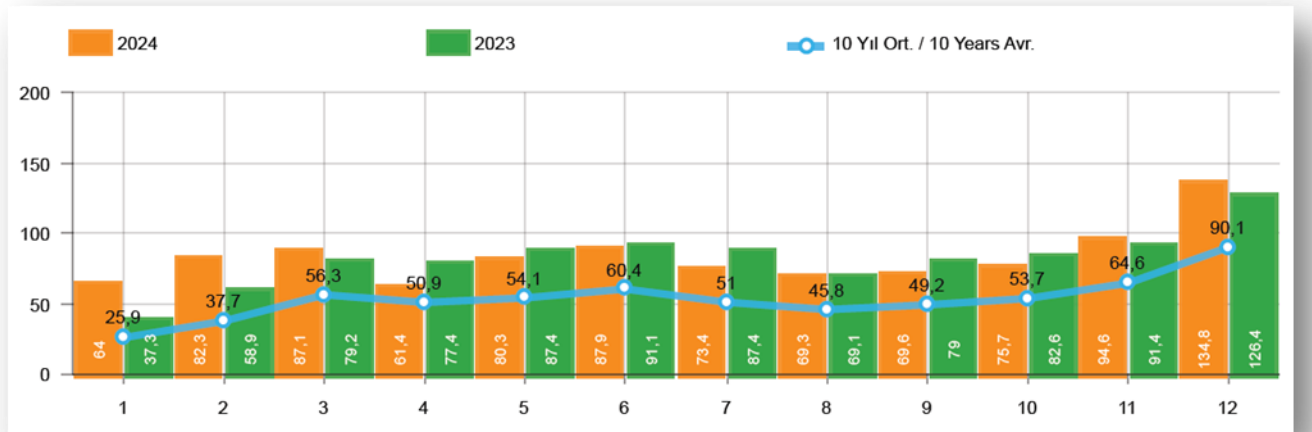
2024 yılında toplam satışlar 2023 yılına göre **paralel seviyede** gerçekleşerek 1 milyon 285 bin 632 adet oldu.

10 Yıllık Ortalama ve 2024/2023 Toplam Satışlar (x1000)

2024 yılında otomobil satışları, 2023 yılına göre **yüzde 1** artarak 980 bin 341 adet oldu.

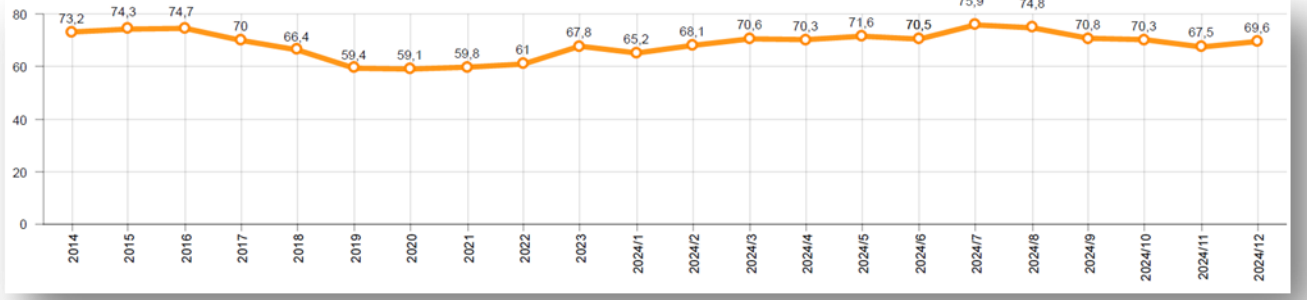
10 Yıllık Ortalama ve 2024/2023 Otomobil Satışları (x1000)

2024 yılında otomobil pazarında ithalatın payı **yüzde 70** olarak gerçekleşti.

- 2024 yılında geçen yıla göre toplam otomobil satışları **yüzde 1** arttı. İthal otomobil satışları **yüzde 5** artarken yerli otomobil satışları **yüzde 7** oranında azaldı.

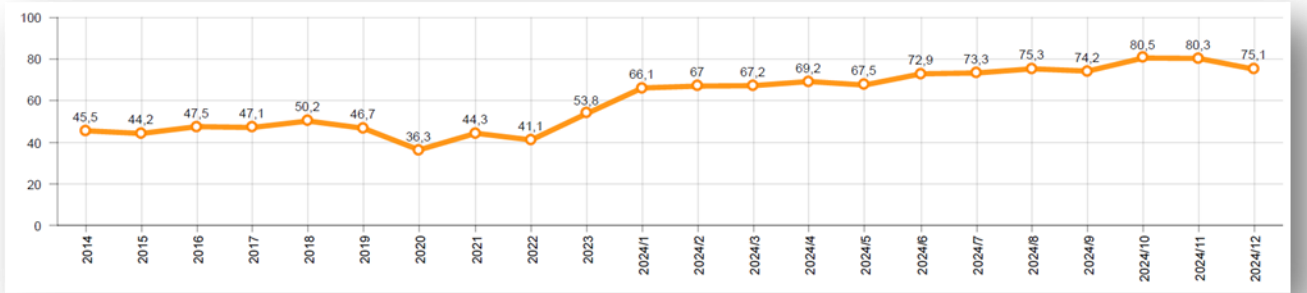
Otomobil Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

2024 yılında hafif ticari araç (minibüs + kamyonet) pazarında ithalatın payı yüzde 73 olarak gerçekleşti.

2024 yılında geçen yıla göre toplam hafif ticari araç satışları yüzde 3 azalırken yerli hafif ticari araç yüzde 43 azalırken ithal hafif ticari araç satışları yüzde 32 oranında arttı.

Hafif Ticari Araç Pazarında İthalatın Pazar Payı (%)

2024 yılında, bir önceki yıla göre ağır ticari araç pazarı yüzde 8 azalarak 47 bin 129 adet, kamyon pazarı yüzde 9 azalarak 42 bin 406 adet, otobüs pazarı yüzde 8 oranında azalarak 1 bin 804 adet düzeyinde ve midibüs pazarı yüzde 6 oranında artarak 2 bin 919 adet düzeyinde gerçekleşti.

Son 10 yıllık ortalamalara göre 2024 yılında toplam pazar yüzde 49 otomobil pazarı yüzde 53, hafif ticari araç pazarı yüzde 36 ve ağır ticari araç pazarı yüzde 36 seviyesinde arttı.

Pazar	10 Yıllık Ortalama (x1000)	2024 (x1000)	Değişim %
Toplam	864,7	1.285,6	49
Otomobil	639,8	980,3	53
HTA	190,4	258,2	36
ATA	34,6	47,1	36

Not: Yapılan kapsamlı veri analizi çerçevesinde, veri tabanımızdaki son 10 yıllık Ağır Ticari Araç Pazarı verileri Aralık 2018 itibariyle revize edilmiştir.

2.3. Dış Ticaret

- 2024 yılında 654 bin 115 adedi otomobil olmak üzere, toplam üretimin yüzde 74'ünü oluşturan 1 milyon 13 bin 34 adet taşıt ihraç edildi. 2024 yılında gerçekleşen taşıt aracı ihracatı, 2023 yılına **paralel seviyede** gerçekleşti.
- Bu yıl otomobil ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine göre **yüzde 1** azaldı, ticari araç ihracatı ise **yüzde 1** oranında arttı. Traktör ihracatı ise 2024 yılına göre **yüzde 23** azalarak 12 bin 988 adet olarak gerçekleşti.

Taşıt Araçları İhracatı (Adet)

SEKTÖR / SECTOR	2022	2023	1/12-2023	1/12-2024	2024/2023 %
OTOMOBİL / Pass.Car	571.218	663.090	663.090	654.115	-1,4
OTOMOBİL TOPLAM / Pass. Car Total	571.218	663.090	663.090	654.115	-1,4
KAMYON / Truck	20.123	21.566	21.566	10.024	-53,5
KAMYONET / Pick Up	335.148	291.052	291.052	279.520	-4,0
OTOBÜS / Bus	6.579	9.447	9.447	8.674	-8,2
MINİBÜS / Minibus	36.016	31.421	31.421	58.922	87,5
MİDİBÜS / Midibus	1.040	1.671	1.671	1.779	6,5
TİCARİ ARAÇLAR TOPLAM / Commercial Vehicle Total	398.906	355.157	355.157	358.919	1,1
TAŞIT ARAÇLARI TOPLAM / Motor Vehicles Total	970.124	1.018.247	1.018.247	1.013.034	-0,5
TRAKTÖR / F.Tractor	18.154	16.752	16.752	12.988	-22,5
TRAKTÖR TOPLAM / F.Tractor Total	18.154	16.752	16.752	12.988	-22,5
GENEL TOPLAM / GRAND TOTAL	988.278	1.034.999	1.034.999	1.026.022	-0,9

- Uludağ İhracatçı Birlikleri (UIB) verilerine göre, 2024 yılında toplam otomotiv ihracatı, 2023 yılına göre **yüzde 3** artarak 36,7 milyar \$ oldu. Euro bazında da geçen yıla **yüzde 2** artarak 33,7 milyar € olarak gerçekleşti.
- Bu dönemde, dolar bazında ana sanayi ihracatı **yüzde 1** oranında, tedarik sanayi ihracatı da **yüzde 5** oranında arttı.

Otomotiv Ana ve Tedarik Sanayi İhracatı (ABD \$)

Sektör / Sector	2022	2023	OCAK - ARALIK / January - December 2023	OCAK - ARALIK / January - December 2024	2024 / 2023 %
Toplam Yan Sanayi / Total Component Industry	12.826.712.028,21	14.078.295.394,55	14.078.295.394,55	14.839.169.793,6	5,4
İç ve Dış Lastik / Tyres	1.766.728.479,75	1.724.808.180,08	1.724.808.180,08	1.695.712.002,38	-1,7
Emniyet Camı / Safety Glasses	234.400.901,69	263.055.895,3	263.055.895,3	280.208.750,29	6,5
Motor / Engine	233.029.231,53	253.590.728,57	253.590.728,57	382.946.759,3	51,0
Akümülatör / Batteries	547.705.920,77	482.228.706,9	482.228.706,9	574.440.860,83	19,1
Diğer Aksam ve Parça / Spare Parts&Components	10.044.847.494,47	11.354.611.883,7	11.354.611.883,7	11.905.861.420,8	4,9
Toplam Ana Sanayi / Total Vehicle Industry	18.672.498.545,28	21.608.331.077,73	21.608.331.077,73	21.911.627.756,63	1,4
Otobüs / Bus	1.199.777.172,44	1.786.354.748,27	1.786.354.748,27	1.928.277.914,79	7,9
Midibüs-Minibüs / Midibus-Minibus	162.966.486,11	342.622.940,87	342.622.940,87	458.784.135,36	33,9
Otomobil / P.Cars	9.069.545.936,14	10.934.266.126,78	10.934.266.126,78	11.284.675.238,86	3,2
Kamyon-Kamyonet / Truck-Pick Up&Van	5.633.409.584,55	5.646.557.915,75	5.646.557.915,75	6.387.961.337,89	13,1
Römork ve Yarı Römork / Trailer-Semi Trailer	762.960.672,12	777.402.947,62	777.402.947,62	670.091.733,43	-13,8
Çekici / Tractor	1.266.205.170,15	1.527.261.816,27	1.527.261.816,27	653.234.993,5	-57,2
Tarım Traktörü / Farm Tractor	577.633.523,77	593.864.582,17	593.864.582,17	528.602.402,8	-11,0
Toplam / Total	31.499.210.573,49	35.686.626.472,28	35.686.626.472,28	36.750.797.550,23	3,0

Kaynak: Uludağ İhracatçı Birlikleri. UIB tarafından OSD için özel olarak analiz edilen Otomotiv İhracatı kapsamında; UIB Türkiye Geneli Otomotiv Endüstrisi sınıflandırmasına kıyasla "Römork ve Yarı Römork", "Tarım Traktörü" verileri dahil edilmekte; "Kullanılmış Araçlar", "İki Tekerlekli Taşıtlar", "Demiryolu Taşıtları" hariç tutulmaktadır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre, toplam otomotiv sanayi ihracatı (ihracatçı birlikleri kaydından muaf ihracat ile antrepo ve serbest bölgeler farkı hariç), 2024 yılında yüzde 17 pay ile sektörel ihracat sıralamasında birinci sırada yer aldı.

SEKTÖREL BAZDA İHRACAT RAKAMLARI -1.000 \$								
SEKTÖRLER	1 - 31 ARALIK				SON 12 AYLIK			
	2023	2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)	2022 - 2023	2023 - 2024	Değişim ('24/'23)	Pay(24) (%)
Otomotiv Endüstrisi	3.170.928	3.487.428	10,0	17,3	34.990.071	37.211.661	6,3	16,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	2.696.474	2.658.128	-1,4	13,2	30.492.911	30.785.242	1,0	13,6
Hazırlanmış ve Konfeksiyon	1.449.997	1.262.830	-12,9	6,3	19.242.984	17.920.376	-6,9	7,9
Elektrik ve Elektronik	1.431.535	1.478.712	3,3	7,3	16.201.135	16.677.730	2,9	7,4
Çelik	1.347.375	1.446.369	7,3	7,2	14.859.040	16.149.331	8,7	7,1
Demir ve Demir Dışı Metaller	949.119	974.852	2,7	4,8	12.465.031	12.434.194	-0,2	5,5
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.116.050	1.138.861	2,0	5,6	12.322.904	11.914.564	-3,3	5,3
Makine ve Aksamları	990.222	965.989	-2,4	4,8	11.327.728	11.190.109	-1,2	4,9
Tekstil ve Hammaddeleri	763.047	782.578	2,6	3,9	9.551.140	9.495.712	-0,6	4,2
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	674.466	709.537	5,2	3,5	7.978.188	7.895.355	-1,0	3,5
GENEL İHRACAT TOPLAMI	22.958.051	23.463.025	2,2	100,0	255.627.429	261.925.235	2,5	100,0

Kaynak: TİM – Sektörel ihracat sıralaması ilk 10 sektör

TÜİK Verilerine Göre Dış Ticaret Dengesi³:

Dış Ticaret Dengesi⁴:

- 2024 yılında Türkiye toplam ihracatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 2,5 artarken, ithalatı yüzde 4,9 azaldı. Bu dönemde dış ticaret açığı 105,9 Milyar \$ seviyesinden 82,2 Milyar \$ seviyesine geriledi.
- GTİP 87.00 kapsamında belirlenen otomotiv dış ticaret verilerine göre ihracat geçen seneye göre yüzde 5 artarken, ithalat ise yüzde 2 oranında azaldı. 2023 yılında 1,4 Milyar \$ dış ticaret açığı veren otomotiv, 2024 yılında dış ticaret fazlası **769 Milyar \$** seviyesinde gerçekleşti.
- 2024 yılında otomobil ihracatı yüzde 11,6 artarken , ithalatı yüzde 2,5 azaldı. Otomobil dış ticaret açığı 2024 yılında 2023 yılına göre **yüzde 27,1 azalarak 4,8 Milyar \$** seviyesine geriledi.

Dış Ticareti Verileri (1.000.000 \$)													
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Değişim 24/23 (%)
Türkiye Toplam İthalatı	260.823	251.142	213.619	202.189	238.715	231.152	210.345	219.510	271.426	363.710	361.774	344.013	-4,9
Türkiye Toplam İhracatı	161.481	166.505	150.982	149.247	164.495	177.169	180.833	169.669	225.214	254.171	255.777	261.789	2,5
Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-99.342	-84.638	-62.637	-52.942	-74.221	-53.984	-29.512	-49.840	-46.211	-109.539	-105.997	-82.224	-22,4
Otomotiv İthalatı	17.765	16.656	18.320	18.416	17.914	14.386	10.008	15.292	15.596	17.678	32.260	31.670	-1,8
Otomotiv İhracatı	17.597	18.788	18.127	20.426	24.599	27.511	26.901	22.098	25.022	26.801	30.837	32.439	5,2
Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-167	2.133	-193	2.009	6.685	13.125	16.893	6.807	9.427	9.123	-1.423	769	-154,1
Otomotiv İhracatının İthalatı Karşılama Oranı	0,99	1,13	0,99	1,11	1,37	1,91	2,69	1,45	1,60	1,52	0,96	1,02	7,2
Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	6,8	6,5	8,6	9,1	7,5	6,2	4,8	7,0	5,7	4,9	8,9	9,2	3,2
Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı (%)	10,9	11,5	12,0	13,7	15,0	15,5	14,9	13,0	11,1	10,5	12,1	12,4	2,8
Otomobil İthalatı	9.715	8.258	9.627	10.189	8.795	6.162	3.535	7.927	6.728	7.977	18.188	17.730	-2,5
Otomobil İhracatı	7.012	7.459	7.054	8.483	11.950	12.606	12.095	9.636	9.563	9.345	11.549	12.891	11,6
Otomobil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	-2.703	-799	-2.573	-1.706	3.155	6.445	8.560	1.709	2.835	1.369	-6.639	-4.839	-27,1
Otomobil İhracatının İthalatı Karşılama Oranı	0,72	0,90	0,73	0,83	1,36	2,05	3,42	1,22	1,42	1,17	0,63	0,73	14,5
Otomobil İthalatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	54,7	49,6	52,5	55,3	49,1	42,8	35,3	51,8	43,1	45,1	56,4	56,0	-0,7
Otomobil İhracatının Otomotiv İçindeki Payı (%)	39,8	39,7	38,9	41,5	48,6	45,8	45,0	43,6	38,2	34,9	37,5	39,7	6,1

³ Kaynak: Ticaret Bakanlığı ; Dış Ticaret ve Başlıca Ekonomik Göstergeler (2020 Yıllık)

Otomotiv dış ticaret verileri; TÜİK - GTİP 87.00 kapsamında yer alan; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuar (GTS)

Otomobil dış ticaret verileri, TÜİK – GTİP 87.03 kapsamında yer alan binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil) (GTS)

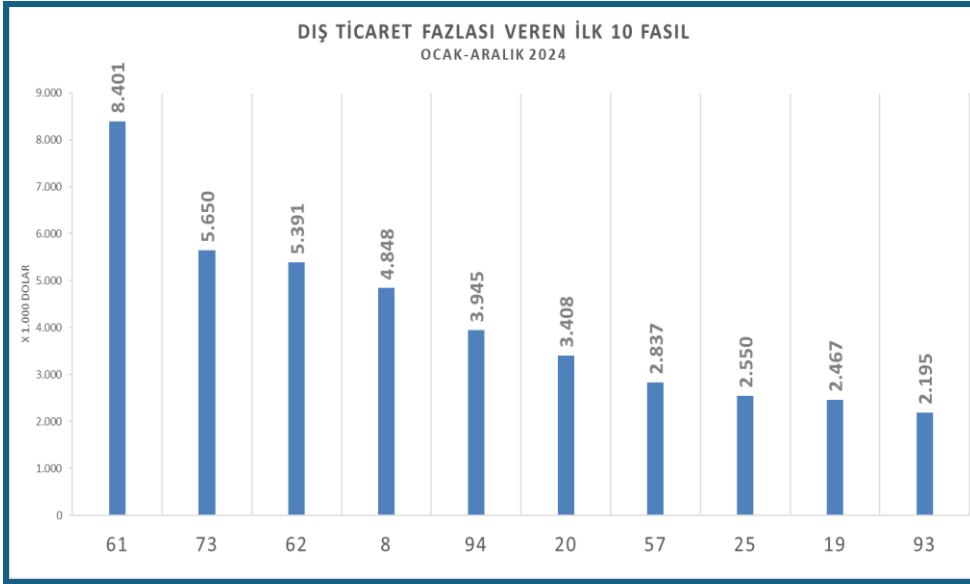
⁴ Kaynak: Türkiye dış ticaret verileri; TÜİK.

Otomotiv dış ticaret verileri; TÜİK - GTİP 87.00 kapsamında yer alan; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuar (GTS)

Otomobil dış ticaret verileri, TÜİK – GTİP 87.03 kapsamında yer alan binek otomobilleri ve esas itibarıyla insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil) (GTS)

Fasıllara Göre Dış Ticaret Dengesi⁵:

- 2024 yılı GTİP bazında dış ticaret dengesi verileri içerisinde; dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl analizine bakıldığında, 87 GTİP’li “Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı” dış ticaretinin dış ticaret fazlası yaratan fasıllar arasında yer almadığı görülmektedir.
- Türkiye toplam dış ticaretinde dış ticaret fazlası yaratan ilk 10 fasıl, dış ticaret fazlası yaratan toplam fasıllar içerisinde yüzde 70 paya sahiptir.

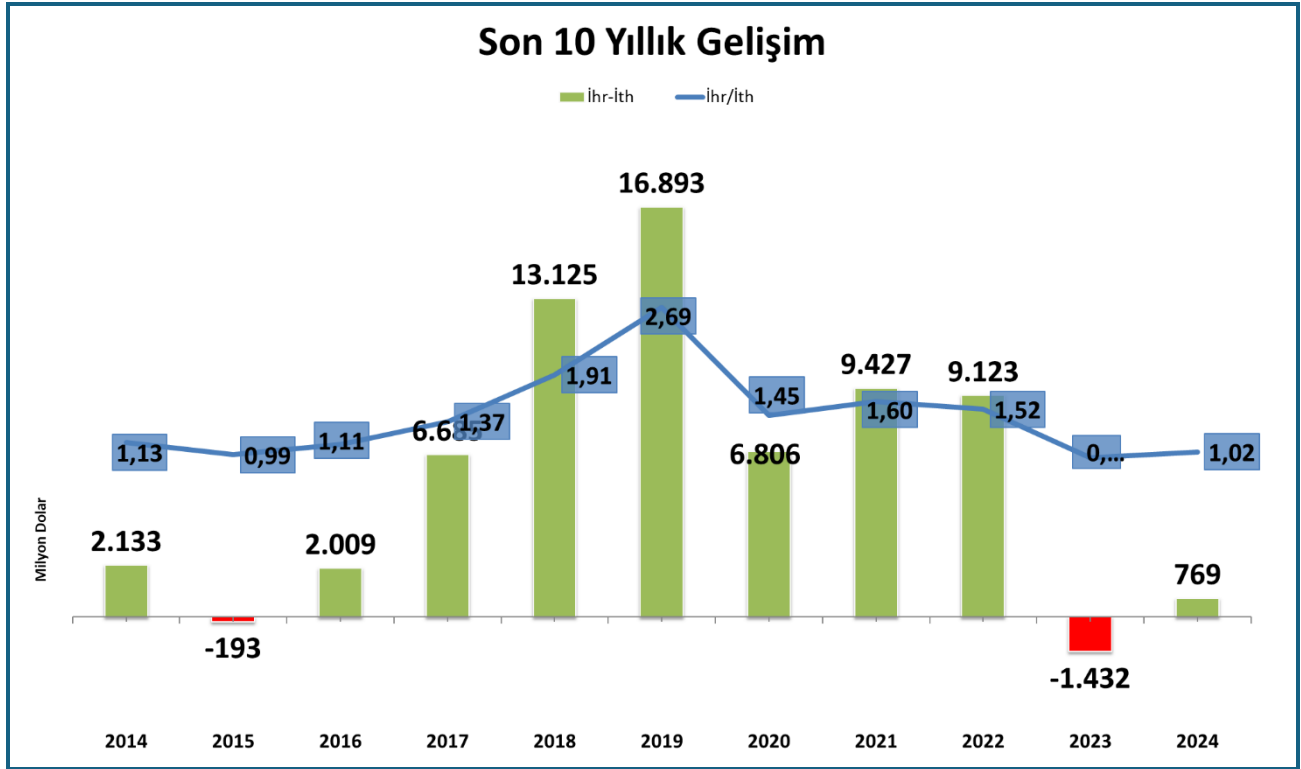

GTİP	TANIM
61	Örme giyim eşyası ve aksesuarı
73	Demir veya çelikten eşya
62	Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb, prefabrik yapılar
20	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar
57	Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları
25	Tuz, күкүрт, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento
19	Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri
93	Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı

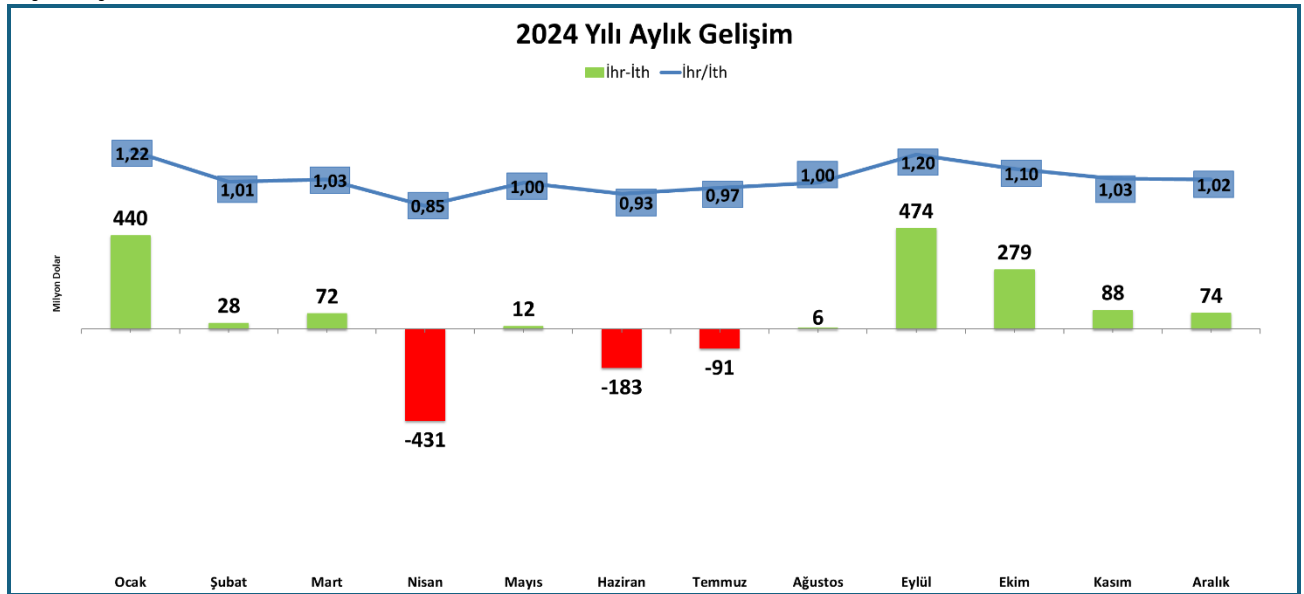
⁵ Kaynak: TÜİK-GTS

Otomotiv Dış Ticaret Dengesi⁶

- Son 10 yıllık dış ticaret verilerine göre; otomotiv sektörü 2015 ve 2023 yılları haricinde dış ticaret fazlası verdi. Otomotiv sektörünün son 10 yıllık dış ticaret fazlası ortalama olarak 6,75 Milyar \$ değerinde gerçekleşti.

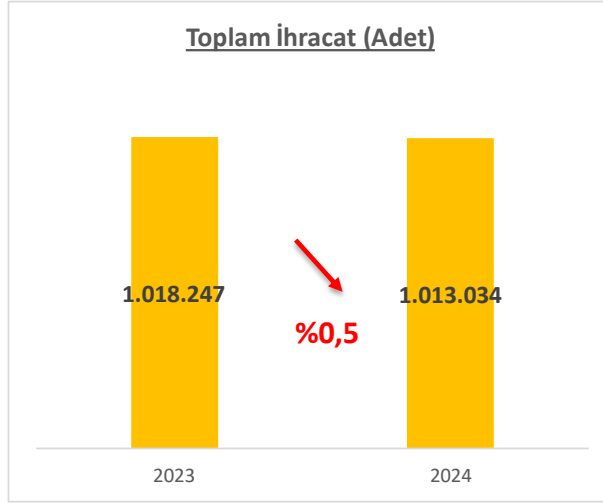

- 2024 yılı dış ticaret dengesinin aylık gelişimine göre otomotiv sektörü; yıllık 769 Milyon \$ dış ticaret fazlası verdi. 2024 yılında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise 1,02 değerinde gerçekleşti.

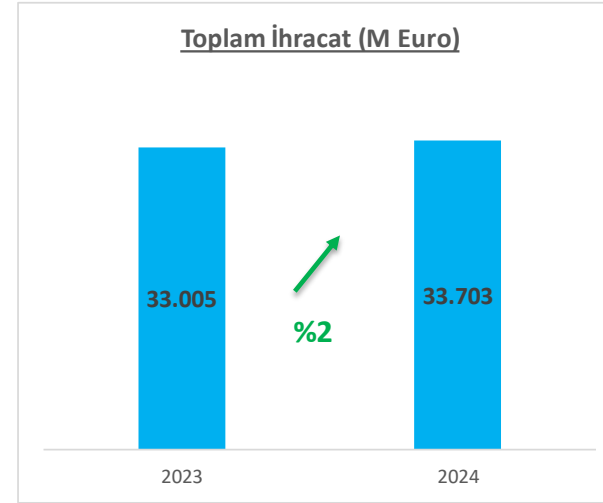

⁶ TÜİK - 87.00 kapsamında yapılan dış ticaret; motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları; bunların aksam, parça ve aksesuarı dış ticaret verilerini içermektedir. GTS

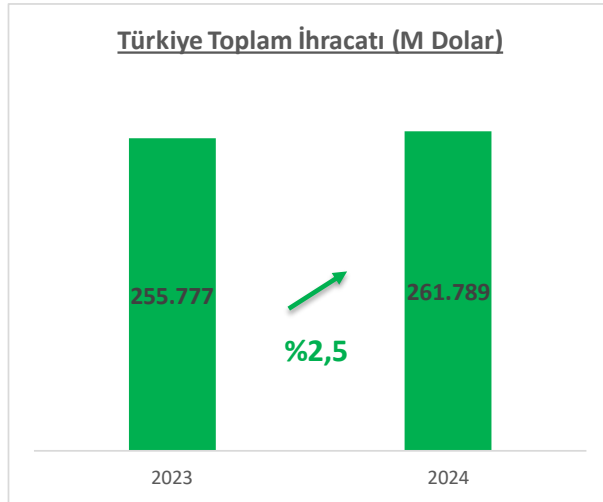
Otomotiv Sanayii İhracatı:

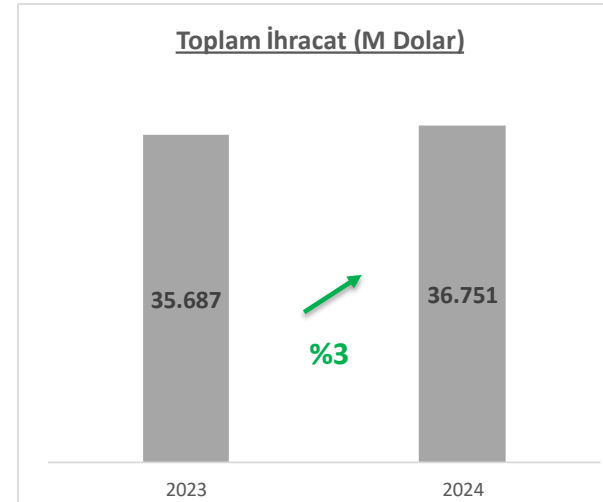
Traktör hariç OSD verilerini göstermektedir.

Kaynak: OİB

Kaynak: TİM

Kaynak: OİB

Ülkelere Göre Toplam Otomotiv Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2011-2024⁷:

GTİP 87 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
													İhracat	İthalat
Fransa	928.442	1.128.957	746.784	1.172.278	1.465.839	1.952.884	2.274.574	1.367.951	2.000.944	1.516.342	982.661	1.522.909	4.092.919	2.570.010
Birleşik Krallık	909.453	1.498.280	1.552.577	1.059.504	1.628.095	1.951.113	1.837.608	1.435.578	2.353.129	2.569.650	1.890.398	2.690.619	3.874.267	1.183.648
Almanya	-3.899.778	-3.081.402	-3.693.786	-2.605.024	-2.010.600	-551.924	639.251	-1.482.422	-662.821	-956.779	-3.804.080	-3.283.012	3.362.466	6.645.478
İtalya	548.964	596.988	634.296	1.570.667	1.884.206	2.292.713	2.142.942	1.117.265	1.430.953	1.396.750	1.271.872	1.894.177	3.217.042	1.322.865
İspanya	-940.499	-495.381	-692.650	-697.495	-208.009	337.105	770.026	-188.383	-211.859	-432.148	-2.428.129	-2.200.460	2.161.942	4.362.402
Slovenya	470.546	510.600	574.628	675.301	796.642	1.030.684	1.109.639	1.009.596	1.031.987	1.011.312	1.240.816	1.704.620	1.732.026	27.406
Polonya	-270.268	-282.746	-356.199	-321.346	-5.861	412.709	468.611	216.179	301.636	632.368	590.288	297.285	1.618.571	1.321.286
Belçika	629.808	710.864	675.360	691.754	944.707	1.124.553	932.620	832.898	794.470	807.562	719.412	965.774	1.289.877	324.103
ABD	460.672	146.293	400.559	410.570	1.124.583	789.357	734.504	648.323	893.304	1.021.396	630.790	552.851	975.601	422.750
Romanya	-363.313	-165.666	-239.443	-127.901	-84.872	119.476	239.680	-175.033	-145.230	-1.336	8.309	-495.892	809.563	1.305.455
Rusya Federasyonu	941.441	640.632	208.550	165.721	226.268	296.391	385.480	335.503	478.150	469.744	714.415	626.649	637.168	10.519
Hollanda	209.456	177.854	104.299	473.760	521.461	602.551	959.851	295.639	154.835	224.361	210.667	298.387	616.679	318.292
Çek Cumhuriyeti	-654.381	-537.264	-632.861	-768.045	-760.193	-610.588	-610.588	-515.784	-710.211	-461.508	-988.849	-1.014.009	405.255	1.419.264
Fas	211	33.380	14.699	-138.016	-117.407	131.116	323.283	160.776	194.773	32.867	336.774	-4.529	402.502	407.031
Portekiz	32.393	68.579	72.275	157.933	215.952	316.123	261.125	28.311	40.278	168.581	-126.450	30.925	375.399	344.474
Suudi Arabistan	81.103	110.782	140.799	135.182	77.733	88.651	100.763	128.353	3.202	22.914	123.374	342.718	342.761	43
Ukrayna	388.372	507.006	464.376	427.160	504.417	473.447	710.832	651.750	505.315	561.581	479.517	322.870	326.000	3.130
Irak	316.135	402.787	102.752	68.030	67.502	98.999	370.220	197.665	123.371	146.153	306.546	306.546	306.655	109
Bulgaristan	76.039	119.615	106.133	155.915	180.403	218.101	226.047	186.793	218.228	220.626	268.948	268.948	278.887	9.939
İsveç	177.133	161.550	207.857	250.600	347.273	379.415	336.002	118.444	186.561	81.588	-115.148	-115.148	276.615	391.763

⁷ TÜİK tarafından yayınlanan 87 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.

Ülkelere Göre Otomobil Dış Ticaret Dengesi (İhracatımızda İlk 20 Ülke) 2011-2024⁸:

GTİP 87.03 - Dış Ticaret Dengesi (1000 \$)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	
													İhracat	İthalat
Fransa	649.813	850.950	580.901	719.568	1.066.401	1.282.885	1.417.410	918.896	1.321.186	841.000	266.755	1.013.004	2.304.133	1.291.129
İtalya	491.405	660.178	668.710	1.370.330	1.650.731	1.659.220	1.370.359	752.440	814.653	765.448	850.932	1.516.877	1.624.385	107.508
Birleşik Krallık	-349.402	116.745	122.923	-40.998	294.660	639.878	828.420	367.316	520.763	802.082	329.377	473.777	1.410.976	937.199
İspanya	-888.784	-485.074	-782.784	-846.817	-367.075	191.688	513.307	-384.577	-287.921	-699.798	-2.416.212	-2.099.729	1.256.514	3.356.243
Almanya	-2.930.925	-2.356.251	-2.980.101	-2.459.135	-1.811.208	-990.865	-47.359	-1.699.896	-932.714	-1.315.422	-3.673.392	-3.155.464	1.068.696	4.224.160
Polonya	-244.472	-171.202	-241.078	-287.904	51.139	315.510	389.605	266.367	266.282	454.034	593.748	615.046	990.209	375.163
Slovenya	178.870	192.442	240.933	233.134	347.190	469.539	534.405	452.798	415.188	417.574	446.120	640.249	641.331	1.082
Belçika	140.061	220.303	200.649	222.099	433.379	531.963	402.637	308.916	241.171	213.680	130.468	278.069	405.631	127.562
Hollanda	188.350	176.219	150.476	209.687	271.727	314.541	339.344	143.740	167.444	150.395	197.718	288.337	289.814	1.477
Fas	-108.464	-74.638	-79.913	-253.018	-230.475	-18.246	119.928	4.338	15.005	-82.367		-139.908	224.056	363.964
Irak	114.719	132.231	3.406	2.053	332	1.940	157.079	92.264	62.049	70.708	193.699	222.409	222.409	
Yunanistan	40.528	72.537	48.095	53.127	92.627	116.564	117.103	97.998	135.589	142.008	173.649	164.912	164.912	
Portekiz	29.693	52.995	60.650	123.180	177.521	256.246	198.760	-33.058	-8.113	-23.412	-241.240	-78.754	162.325	241.079
İsveç	138.146	147.986	121.233	162.283	262.573	288.987	256.175	40.354	124.554	23.553	-42.360	-140.896	155.583	296.479
Bulgaristan	38.712	64.063	61.919	69.844	103.361	126.117	134.691	135.508	135.630	124.120	193.206	152.626	152.626	
İrlanda	50.240	112.934	11.992	132.396	131.647	121.588	136.366	109.358	119.360	117.632	123.087	121.845	133.262	11.417
İsrail	349.480	466.579	413.836	372.503	443.106	380.385	623.739	559.793	325.311	393.877	319.413	130.554	130.556	2
Avusturya	100.499	142.834	87.706	134.411	175.595	140.561	88.320	-17.986	-41.722	-17.374	-23.442	37.086	116.316	79.230
Romanya	-500.991	-299.740	-335.880	-211.677	-158.662	-83.776	-9.641	-286.525	-339.439	-346.897	-470.397	-817.918	115.025	932.943
İsviçre	78.176	94.314	60.006	72.714	99.113	87.827	80.191	84.742	71.002	75.088	123.674	113.995	114.115	120

⁸ TÜİK tarafından yayınlanan 87.03 GTİP kapsamındaki dış ticaret verileri baz alınarak hazırlanmıştır.